

OSLOREGIONENS KRAFTGRUPPE

REFERAT FRA MØTE 20.09.2024, TEAMS

UTKAST PER 29.10.24

Til stede:

Fornavn	Etternavn	Organisasjon
Anette	Ruud	Drammen kommune
Kari Elisabeth	Halvorsrud	Fredrikstad kommune
Kjetil	Kjenseth	Gjøvikregionen Utvikling
Gunhild	Paulsen	Gjøvikregionen Utvikling
Haakon	Gjems	Grue kommune
Ole	Næss	Hadelandsregionen
Berte Sollerud	Helgestad	Hamarregionen
Jonas Vårum	Olafsen	Lillestrøm kommune
Simon Oxholm	Roy	Nordre Follo kommune
Ove	Gjesdal	Ringsaker kommune
Nina	Mosseby	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike IPR
Erik	Skarshaug Gathen	Klima Østfold/Østfold fylkeskommune

Sekretariatet: Målfrid Baik, Karoline Holmstrøm Ulateig, Eva Næss Karlsen

Møteleder: Berte Sollerud Helgestad, Hamarregionen

Saksunderlag til møtet ligger her: <https://www.osloregionen.no/kalender/osloregionens-kraftgruppe-20-september-2024/>

1. GODKJENNING AV INNKALLING OG DAGSORDEN

2. INFORMASJON OM HVA OSLOREGIONEN HAR SATT PÅ DAGSORDEN SOMMER 2024?

Rapportering fra Osloregionens arrangementer der kraft/energi har vært på dagsorden: Arendalsuka (august), Kongsberg Agenda (juni) og Felles faggruppesamling (mai).

3. RUNDE RUNDT I REGIONEN OM INITIATIV OM UTREDNINGER/KUNNSKAPSUNDERLAG DER TEMA ER KRAFT/ENERGI, OG EVT BEHOV FOR UTREDNINGER.

Lillestrøm kommune/Nedre Romerike

- Svart ut politisk vedtak om utslippsfri kraftproduksjon. Skal utvikle strategi knyttet til mulighet for utslippsfri kraftproduksjon i kommunen. Ønskelig at dette sees på i fellesskap. Saksframlegg om mulighet for utslippsfri kraftproduksjon i Lillestrøm:
<https://opengov.360online.com/Meetings/LILLESTROMKOM/File/Details/2884087.PDF?fileName=Verbalvedtak%20om%20muligheten%20for%20utslippsfri%20kraftproduksjon&fileSize=109888>
<https://opengov.360online.com/Meetings/LILLESTROMKOM/File/Details/3196064.PDF?fileName=Vedtaket&fileSize=71632>
- Eksempel på hvordan vi jobber, energistyring av svømmebasseng. Samarbeid med UiO. Flexibilitet.
- Elhub har tilknytningsdata og bl.a. forbruk per kommune: <https://elhub.no/data/>

Gjøvikregionen

- På vegne av fem kommuner i Gjøviksregionen har Thema kartlagt dagens energisituasjon for å utvikle en mer helhetlig energistrategi for regionen, både produksjon og nettkapasitet. Dette er i tillegg til utredningene fra Kraftløftet. Trenger nettforsterkning, produksjon. Målet å utvikle en helhetlig energiplan. Trekker spesielt frem solkraftverk fra rapporten.
[2400314 Kraftløftet Gjøvikregionen endelig.pdf](#)

Klima Østfold

- Pågående arbeid i Søndre Østfold IPR har bestilt et kunnskapsgrunnlag for å se på hvordan er energisituasjonen i dag, og hva vil behovet for mer fornybar energi være i tiden framover. Mange solprosjekter. Kunnskapsgrunnlag for sol- og vindprosjekter, biogass, næringsområder
- Gjennomført studier nylig:
 - Viser til en oppsummering av kartleggingen av potensialet av biobaserte reststrømmer i Østfold: [ostfoldfylke-my.sharepoint.com](#)
 - Biogass. Betalingsvillighet for biogass frem mot 2030, inkludert 2 casestudier fra en kvotepliktig og en ikke-kvotepliktig industribedrift: [Betalingsvillighet for biogass frem mot 2030 - Biogass Oslofjord](#)
 - Kartlegging av energitilgangen på næringsområder i Østfold, Buskerud og Akershus. Det finnes også kortversjoner for hvert fylke. Se lenke i teams-møtet.
- Behov for kartlegginger
 - Bioenergi-potensialet
 - Bakkemonterte solkraftanlegg på grå arealer
 - Energieffektivisering. Hvor bør vi rette innsatsen.
- Klima Østfold har en satsning på energieffektivisering, hvor vi tilbyr bedrifter gratis befaring og energirådgivning. Tidligere har det vært andre målgrupper også (blant annet borettslag): [Klima Østfold gir 100 bedrifter gratis energirådgivning - Klima Østfold \(klimaostfold.no\)](#)

Nedre Romerike

- Tema i styremøte i IPR
 - Ønsker energi-brief (tilsvarende Osloregionens NTP-brief).
 - Områder hvor pol.påvirkning, muligheter lokalt/regionalt. Kunnskap
- Energieffektivisering, nett, ny fornybar
- Samarbeid med Gardermoreregionen. Mulig tilsvarende studie som for Gjøvikregionen. Betydning for næringsutvikling. Startfase på regionalt nivå.

Folloregionen

- Oversikt over kraftsituasjon. Hvem kan ta en mer overordnet ansvar.
- Ønsker innspill til innbyggerinvolvering, inviterte til solcelleseminar for private som måtte avlyses pga ingen interesse, bl.a. usikkerhet om lønnsomhet.
- Energisituasjonen i Follo/Mossregionen: <https://www.mnu-as.no/2024/06/28/energiseinar-i-follo-mosseregionen-9-09-24/>
- Høringsbrev - forslag om særregler for beskatning av inntekt ved salg av overskuddsstrøm i privat bolig: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsbrev-forslag-om-sarregler-for-beskatning-av-inntekt-ved-salg-av-overskuddsstrøm-i-privat-bolig/id3045331/?showSvar=true&consterm=&page=1&isFilterOpen=true>
- NVE oversikt over utbygging av solkraft. 110MW i år vs 220MW (samme tidspunkt i fjord). <https://www.nve.no/energi/energisystem/solkraft/oversikt-over-solkraft-i-norge/>
- Litt om befaring med "energigruppen" som er samling av ansatte som jobber med energi (internt) rundt Follokommunene (jeg arrangerer workshops og befaringer for de) i siste nyhetsbrev fra oss: <https://arcg.is/00iWLK>
- [Nordre Follo har et ENØK prosjekt på gang med 100mill støtte over de neste 10 år.](#)

- Link til opplegg om sirkulær økonomi innen VA, i forhold til Ketil sin punkt om VA og Norsk Vann.. <https://www.nmbu.no/evu/avlopskonferansen-2023-sma-avlop-store-utfordringer-0>

Ringsaker kommune/Hamarregionen (Ove)

- Tilskudd fra Hedmark fylkeskraft, masterplan for 2 næringsområder, over 1000 dekar, etter modell fra Innlandsporteføljen. Hvordan næringsområde bidra i det grønne skifte, industriell symbiose. Kraft blir en viktig del av det. Hva kan gjøres internt i et industriområde. Få frem kunnskapsgrunnlag. Oppstart på slutten av året.
- Kontakt med tre aktører som ønsker bygge biogassanlegg i området. Også interesse for fyllestasjoner for biogass til transport

Drammensregionen

- Drammensregionen IPR etablert kraftgruppe, med deltakere fra kraftselskap. Kunnskapsgrunnlag og opplæring av politikere. Hva kraftgruppen i Drammensregionen har tenkt så langt:
 - Hva kan politikerne gjøre helt konkret?
 - Løsninger på kort og lang sikt.
 - Søke god dialog og samarbeid med nettleverandørene
 - Bistå tidlig i arealplanleggingen, krav i arealdeal
 - Energiplan i arealdel. Hvor samordne
 - Tillate at egnede arealer kan teste ut småskala fornybar kraftproduksjon – vind og solkraft
 - Gjennomføre frigjøring av effekt, effektiviseringstiltak
 - Stille krav til nybygg. Stille krav til nybygg «dere skal ha en god energiplan for å etablerer dere her»
 - Overskuddsenergi må utnyttes for å avlaste kraftsystemet
- Nettverk under kraftgruppe. Deler konkrete case. Bl.a. prinsipper for solkraftanlegg i Larvik kommune: [Solkraft i Larvik - Larvik kommune](#)
- Godt samarbeid med nettselskap, som har ansatt energikoordinatorer

Anette viste ellers til diverse aktuelle saker, la lenker i chat:

- Viste til prinsippsak om solkraftverk Nes kommune: <https://innsyn.nes.kommune.no/prod/mote/wfdocument.ashx?journalpostid=1000227315&dokid=446648&versjon=26&variant=A&>
- Vestland Fylkeskommune har laget regional plan for fornybar energi med tilhørende kunnskapsgrunnlag: <https://www.vestlandfylke.no/narings--og-samfunnsutvikling/gron-vekst/regional-plan-for-fornybar-energi/>

De har også nylig en tilhørende handlingsplan: <https://www.vestlandfylke.no/globalassets/innovasjon-og-naringsutvikling/gron-vekst-og-klima/handlingsprogram-rein-handlekraft-2023-2027.pdf>

- [Kraftkommune](#) basert på Kraftløftet-initiativ

Hamarregionen (Berte)

- Fått penger fra Hedmark Kraftfond, samarbeid Elverum, Løten, Stange og Hamar, fokus på nett, infrastruktur, symbiose. Krevende med industriell symbiose, flere forskningsprosjekter, utnytte restvarme
- Kompetansebehov i kommunene. Utarbeidet i faktanotat, - tilgjengelig for politikere
- Møte med Elvia, oppfølging etter arrangement på Arendalsuka, hvordan samarbeide for raskere ut av kraftkrise. Elvias budskap til kommunene:
 - Kommunene legge til rette for kraft- og nettutbygging (langsiktig)
 - Innbyggerinvolvering og politikerinvolvering. Jobbe med forståelse for at trenger infrastruktur i Norge, er vesentlig for utviklingen

Kongsvingerregionen

- Deler info om hvordan Kongsvingerregionen jobber med en felles kraftstrategi:
<https://kongsvingerregionen.no/fra-utfordring-til-felles-kraftstrategi/>

4. FØRSTE DISKUSJON OM HANDLINGSPROGRAM 2025

Se saksunderlag på nettsiden. Den 29. august ble nye strategiske føringer 2025-2028 vedtatt av Representantskapet. Som del av arbeidet med Handlingsprogram 2025, inviterer vi kraftgruppa til å gi innspill i møtet, evt også sendes inn i forkant eller etterkant av møtet: Prioriterte tiltak og forslag til resultatmål på det tverrgående tema kraft, evt også andre innspill.

Oppsummering av innspill

- Mange initiativ som jobber med kraft. Hvilken rolle skal Osloregionen ta opp mot andre initiativ, eks Kraftløftet, fylkeskommuner. Eks Nettselskapenes områdeplaner under rullering. Hvordan jobbe med påvirkning, sette fokus på områdeplaner fulgt/ikke fulgt. Lange prosesser. Gjøre ting på andre måter? Påvirke for å gjøre ting i parallell, ta mer risiko.
- Påvirkning - Reservasjoner i nettet, - sanksjoner hvis står i køen, ikke bruker plass i køen
- Hva kan vi gjøre på kort sikt, energieffektivisering og andre grep. Felles fokus på dette. (Ove)
- Interessepolitisk arbeid; hvordan påvirke parallelt, legge press sammen
- Tenke langsiktig
- Energieffektivisering
- Fjernvarme – episenter på Østlandet, energikartlegging (Ketil). Mulighetsstudie for bioenergi. Trenger kunnskap. Varmeplan, alternativer.
- Ønsker oversikt over hvem som jobber med hva (rammebetingelser, endringer), og høringer. Ser man at ingen jobber med et tema kan vi der vurdere å prioritere (Erik, Klima Østfold)
- Holde oversikt, kart og kompass. Delta i høringer, oversikt over endringer i regelverk, rammebetingelser.
- Samarbeid med akademia, forskningsmiljø. Mulig finansiering.
- Spørsmål til handlingsprogram om politisk påvirkning. Hvordan kan vi bruke den kraften som Osloregionen (med sin størrelse/tyngde) er? Bruke styret, politikerne for å bedre situasjonen?
- Samarbeid med kraftselskap for utvikling av kunnskapsgrunnlag
- Energiutfordring, se helheten. Få samarbeid på tvers. Jobbe for etablering av regionalt energikontor med formål om å blant annet få til bedre koordinering og samarbeid på tvers av energiformer og -aktører. Her er info om vårt nærmeste energikontor i Sverige: [Start - Energikontor Väst](#)
- Hva er kommunenes og fylkeskommunenes rolle. Hva kan kommunene gjøre på kort og lang sikt? Hvordan bidra og med hva?
- Kompetansebehov for å spille våre politikere gode?
- Valgår 2025 – har det betydning? Ja, det er relevant. Anledning til å sette saker på dagsorden på arrangementer m.m.
- Operativt: Termisk: fjernvarme, nærvarme, bioenergi, lavthengende frukter. Hva kan vi gjøre? Helhetlig. Rope høyt om behov for regionalt energikontor.

5./6. AKTIVITETER HØSTEN 2024 og NESTE MØTE

- Fra møte i april => Kompetansebehov – webinar som er åpent for flere.
- Mulighetsrommet for å jobbe på kort sikt, ref forslag fra Ove.
- Spørsmål om webinar, der diskusjon i breakout-rooms, der deltagere fra kraftgruppa får oppgave å oppsummere
- Neste møte den 13. november arrangeres som et åpent webinar: Hva er mulighetsrommet på kort sikt, med innledere. Innspill til program, (evt senere arrangement):
 - ENØK samt nettoptimering / eventuelt hvis der er noe interessante grid-tech foretak på gang.
 - Perspektiver fra Danmark eller Sverige hvor man kanskje har mer erfaring på å effektiv og fleksibel drift av nettet. Eventuelt om energilagingsprosjekt på Esbjerg havn <https://dagensbyggeri.dk/energi-og-klima/banebrydende-energilager-klar-til-brug-i-esbjerg/>. Mange interessante ting på gang!

- Klima Østfold har en satsning på energieffektivisering, hvor vi tilbyr bedrifter gratis befarng og energirådgivning. Tidligere har det vært andre målgrupper også (blant annet borettslag): [Klima Østfold gir 100 bedrifter gratis energirådgivning - Klima](#)
- Nordre Follo har et ENØK prosjekt på gang med 100mill støtte over de neste 10 år. Kan gjerne arrangere en presentasjon fra prosjektleder hvis det kan være interessant. Link: <https://opengov.360online.com/Meetings/NORDREFOLLO/File/Details/1587681.PDF?fileName=Energisparing%20for%20Nordre%20Follo%20Kommune%20-%20Vurdering%20av%20tiltak%20ekstraordin%C3%A6re%20midler&fileSize=669520>
- Presentasjon fra Energikontor i Sverige
- Vann og avløp som tema. Link til opplegg om sirkulær økonomi innen VA, i forhold til Ketil sitt punkt om VA og Norsk Vann. <https://www.nmbu.no/evu/avlopskonferansen-2023-sma-avlop-store-utfordringer-0>
- Endringer i rammevilkår, kommunene mer ansvar, men følger ikke ressurser, verktøy til økte oppgaver. Tema for seminar: Hva trenger vi av verktøy, kunnskapsgrunnlag fra nasjonalt hold for å løse oppgavene?

Innspill til møter i kraftgruppa:

- *Nyttig med møte i kraftgruppe og deling av erfaringer, runde rundt bordet for oppdatering og inspirasjon. Deltakere i gruppen kan presentere gode tiltak. Fint å dele informasjon og tekst i chat.
F.eks. 2 møter i året.*
- *I tillegg 2 møter/arrangement der går i dybden på noen områder.*
- *Se på sammensetning av deltakere i gruppen, hvem bør være med for mest mulig effektivt arbeid. Bra med bredt sammensatt gruppe.*
- *Sekretariatet skal opprette teamskanal for gruppen, der medlemmer kan dele kunnskapsgrunnlag, informasjon om høringer, aktiviteter, kontaktliste etc*
- *Lenker delt i møtet ligger også i chat for Teams-møtet.*

5. EVENTUELT

Ingen saker til eventuelt